

Deri Kanseri ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i (DKYKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Deri Kanseri ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i (DKYKÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19686>

Özet

Deri Kanseri ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i (DKYKÖ), metastaz yapmam?? deri kanseri (melanoma ve melanoma d??? deri kanserleri) tan?s? alm?? hastalarda, hastal??a ba?l? olarak ortaya ç?kan ya?am kalitesi düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir uyarlama aracıdır. Ölçek, hastaların psikososyal ve duygusal yüklerini de?erlendirerek, tedavi süreçlerinin ve hastal??ın genel etkilerinin kapsamlı bir resmini sunmayı hedefler. Türkçeye uyarlama çal??ması, ölçe?in tek faktörlü yap?sının Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir olduğunu istatistiksel olarak göstermiştir.

Ölçek, toplam 10 maddeden oluşmakta olup, 4'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak yapılmıştır. Bu ölçek, özellikle klinik çal??malarda ve dermatoloji onkolojisi alanında, hastaların öznel deneyimlerini nicelleştirmek için önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Deri Kanseri ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i, DKYKÖ, Ya?am Kalitesi, Deri Kanseri, Melanoma, Psikometri, Ölçek Uyarlama

Yazarlar

Hilayda Karakök Güngör

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, metastaz yapmam?? melanoma ve melanoma d??? deri kanserleri tan?s? konmuş bireylerin, hastalıklar ve tedavileri nedeniyle yaşadıkları yaşam kalitesi bozulmalarını veya de?işikliklerini bilimsel ve standart bir yöntemle ölçmektir. Ölçek, özellikle hastal??ın tekrarlama endişesi ve sağlık profesyonellerinden destek ihtiyacı gibi spesifik alanlara odaklanarak, hastaların duygusal ve sosyal iyilik hallerini de?erlendirir.

Ölçe?in Türkçe uyarlaması, Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında deri kanseri hastalarının yaşam kalitesi düzeylerini güvenilir bir şekilde saptayabilmek için yapılmıştır.

Yapı

DKYKÖ, genel olarak Deri Kanseri ?li?kili Ya?am Kalitesi yap?sını ölçmektedir. Bu yapı, hastaların tedavisi, tedavi ve takip süreçlerinde yaşadıkları psikolojik sıkıntıları, sosyal işlevsellikteki bozulmalar ve fiziksel semptomların yaşam üzerindeki etkilerini kapsar. Ölçek, bu karmaşık yapıyı tek bir faktör altında toplamaktadır.

Ölçülen temel yap?lar aras?nda hastal???n nüks etme ihtimaline dair duyulan yo?un **endi?e**, sa?lık hizmeti sa?lay?c?lar?ndan al?nan veya ihtiyaç duyulan **sosyal destek** ve genel psikolojik iyi olu? durumu yer almaktadır.

Geçerlilik

DKYKÖ'nün Türkçe formunun geçerlili?i, 10 maddenin referans makalede belirtilen tek faktörlü yap?ya uygunlu?unu analiz etmek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda, DKYKÖ'nün tek faktörlü yap?s?n?n Türkçe veri setine uygun oldu?u belirlenmi?tir. Modele uyum istatistikleri ($KU^2=0.952$, $TLI= 0.938$ ve $YHKOK=0.102$) yeterli düzeyde bulunmu?tur. Bu de?erler, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?unu göstermektedir. Maddelerin büyük ço?unlu?unun 0.40 ve üzerinde faktör yüklerine sahip olmas?, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? temsil etme gücünün yüksek oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlık ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarlık???n tahmini için yayg?n olarak kullan?lan Cronbach'?n Alfa Katsay?s? hesaplanm??tır. Grup düzeyinde de?erlendirmeler için genel kabul gören e?ik de?er olan 0.70'in üzeri, kabul edilebilir güvenilirlik düzeyini i?aret eder.

Test-tekrar test güvenilirli?i analizi, 30 hasta üzerinde uygulanm??tır. Bu analizde, zaman içinde ölçümlerin tutarlı???n? de?erlendirmek amacıyla elde edilen toplam puanlar için S?n?f ?çi Korelasyon Katsay?s? (ICC) %95 güven aral??? ile hesaplanm??tır. Bu yöntem, ölçe?in zaman içerisinde kararlı sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini do?rulamak amacıyla uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), 10 maddenin tek bir faktöre yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu tek faktörlü yap?, orijinal ölçe?in yap?s?yla uyumludur.

Ancak DFA sonuçlar? incelendi?inde, 3 numaralı soru maddesinin faktör yükünün 0.372 oldu?u gözlemlenmi?tir. Bu de?er, di?er maddelere kıyasla daha dü?üktür ve bu maddenin Ya?am Kalitesi (YK) yap?s?n? ölçmedeki ba?ar?s?n?n s?n?rl? olabilece?ini dü?ündürmektedir. Genel olarak model uyumunun iyi olmas?na rağmen, bu spesifik madde, gelecekteki revizyon çal??malar?nda dikkate al?nmas? gereken bir zayıf noktas? olarak belirlenmi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetişkin Deri Kanseri Hastalar

Age Group: Belirtilmemiş (Yetişkin Popülasyon)

Population Details: Metastaz yapmamış melanoma ve melanoma dâhil deri kanseri tanışmış hastalar.

Test Methodology: 10 maddeden oluşan ve 4'lü Likert tipi derecelendirme (0= hiç - 3= çok fazla) kullanılan ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Onkoloji, Psikolojik Etki, Cronbach Alfa, Sınırlı Korelasyon Katsayısı, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Dermatoloji, Likert Ölçeği

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: hkgungor@ankara.edu.tr

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2016 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Hilayda Karakök Güngör ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [deri-kanseri-iliskili-yasam-kalitesi-olcegi-dkyko-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Karakök Güngör, H. (2016). *Metastaz yapmamış melanoma ve melanoma dâhil deri kanserleri için geliştirilmiş olan Deri Kanseri İlişkili Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin (DKYKÖ) Türkçe geçerlilik ve*

güvenirli?inin ara?t?r?lmas? (Yay?nlanmam?? t?pta uzmanlık tezi). Ankara Üniversitesi T?p Fakültesi, Ankara.

Deri Kanseri ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i (DKYKÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

10 madde

Son bir hafta boyunca, deri kanserinizin tekrar etme ihtimaliyle ilgili ne kadar endi?elendiniz?

Son bir hafta boyunca, deri kanserinizi veya tedavisi ile ilgili olarak, doktorunuz veya hem?irenizden ne kadar rahatlat?lma ihtiyac? hissettiniz?